



Landsbygds- och  
infrastrukturdepartementet,  
li.remissvar@regeringskansliet.se

## Yttrande över betänkandet En enklare hantering av vattenfrågor vid planläggning och byggande (SOU 2023:72)

Er beteckning: LI2023/03629

### Sammanfattning

Länsstyrelsen i Västmanlands län ställer sig positiv och tillstyrker förslaget i stort att otydligheter i lagstiftningen omhändertas. De föreslagna lagändringarna bedöms över lag vara nödvändiga och bra.

Förslagen om högre krav på att trygga dricksvattenförsörjningen vid planläggning och byggande är välkommande och Länsstyrelsen instämmer i behovet av att hantera skyfall och annat dagvatten, bland annat som en följd av klimatförändringarna. Det är också positivt med klargörande för länsstyrelsernas respektive vattenmyndigheternas roller när gäller granskning och prövning av vattenmiljöfrågor i kommunal planläggning enligt plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

### Konsekvenser

I avsnittet om konsekvenser för länsstyrelserna anges att extra resurser behövs avseende avsnitten 10.4.5 och 10.4.9 vilket Länsstyrelsen anser nödvändigt.

Eftersom lagförslagen i avsnitt 10.6.3 och 10.6.4 också kräver insats från Länsstyrelsen bedömer vi att det behövs mer resurser än vad utredningen föreslår för att kunna genomföra arbetet med lagförslagen.

För att kunna leva upp till vad lagen kommer att kräva, är det också viktigt att det tydligt framgår vilka förväntningar som finns på

länsstyrelserna under dessa två år för att kunna genomföra utredningens förslag.

## Synpunkter

Länsstyrelsen noterar att förslaget på definition av dagvatten inte återspeglas i MB och menar att samma definitioner också bör anges i MB.

Länsstyrelsen anser att det inte är lämpligt att införa så stora ändringar som rör flera delar av vattenförvaltningscykeln precis i slutet av en pågående cykel. Ändringarna bör börja gälla vid starten av den nya vattenförvaltningscykeln den 1 januari 2028.

Länsstyrelsen saknar i betänkandet de kulturhistoriska värden som omfattas av kulturmiljölagens olika kapitel och MB:s kapitel som omfattar kulturmiljövärden och riksintresse för kulturmiljövården.

### Avsnitt 10.3 – Nya och ändrade legaldefinitioner

I 2 § LAV införs definitioner av termerna dagvatten, dagvattenhantering samt avlopp. Länsstyrelsen anser att det i stället för "avlopp" ska stå "avloppshantering". Detta för att det ska bli likvärdigt med termen dagvattenhantering.

### Avsnitt 10.4.2 – Förtydligat krav på regionplanens innehåll

I 7 kap. 3 § PBL införs ett krav på att det av regionplanen ska framgå hur hänsyn har tagits till och hur planen har samordnats med kommunala vattentjänstplaner.

Länsstyrelsen ställer sig positivt till att vattentjänstplanerna kopplas till regionplanerna men anser att även kommunernas översiktsplaner bör kopplas till vattentjänstplanerna. Detta då det i samtliga av länets kommuner ska finnas en aktuell översiktsplan som ska ligga till grund för och vara vägledande för vattenfrågor i detaljplaner samt övriga juridiskt bindande planer. Krav på regionplaner finns endast för några få regioner.

### Avsnitt 10.4.3 – Förtydligande krav på översiktsplanens innehåll

Länsstyrelsen håller med utredningen om att kommunernas översiktsplaner är det mest betydelsefulla verktyget inom ramen för

fysisk planering för att säkerställa en trygg dricksvattenförsörjning. Mot bakgrund av detta borde det införas ett lagkrav på att översiktsplaner ska beakta kommunala vattentjänstplaner.

#### Avsnitt 10.4.7 – Nya krav avseende hantering av vatten på en tomt

Det är i samband med bygglov viktigt att beakta kumulativa effekter av exploatering och att hänsyn tas även till geotekniska risker, inte enbart risken för översvämning. Detta bör tydliggöras i det fortsatta arbetet med lagförslaget.

Länsstyrelsen ser gärna att det kompletteras med att en obebyggd tomt som ska bebyggas ska ordnas så att det på tomten går att tillgodose krav på energiförsörjning och uppvärmning.

#### Avsnitt 10.5 – förenklade strandskyddsregler för att underlätta planändringar

Länsstyrelsen avstyrker förslagen till ändring av de regler som gäller för återinträde av strandskydd (7 kap. 18 § g miljöbalken och 10 a § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken).

Länsstyrelsen anser att förslaget till ändringar i strandskyddslagstiftningen inte är tillräckligt utredda. Frågorna bör hanteras i en separat utredning där konsekvenserna för strandskyddets båda syften hanteras utförligare.

#### Avsnitt 10.13-10.14 – Behov av informations- och utbildningsinsatser samt vägledningsmaterial

Behovet av väglednings- och informationsmaterial är en förutsättning för att kunna implementera föreslagna ändringar. Det är viktigt för både länsstyrelserna och kommunerna att material tas fram skyndsamt för att få effektivitet i planläggning och hantering av ärenden samt för att få en likartad bedömning av frågorna över landet.

Det är vidare viktigt att kommande vägledningsmaterial och informationsinsatser utgår från hela landets förutsättningar. Det vill säga inte enbart utifrån ett perspektiv där kommunalt huvudmannaskap är norm, utan även för kommuner med små ekonomiska resurser och många planlagda områden med enskilt huvudmannaskap. I och med att förhållandena kan variera mellan olika landsdelar, både vad gäller tillgång till vatten, risk för

vattenbrist och möjligheter till åtgärder för dagvattenhantering, bör det alltid finnas utrymme att planera efter de förhållanden som råder.

### Avsnitt 10.14.6 – Behov av vägledning för tillämpningen av undantagen från bestämmelserna om miljö kvalitet

Om förslagen i avsnitt 10.8.4-10.8.6 går igenom instämmer Länsstyrelsen i bedömningen att ytterligare vägledning kommer behövas. Länsstyrelsen vill poängtera att vägledningsbehovet är stort och ytterligare vägledning kommer behöva tas fram skyndsamt. Det är viktigt att resurser tillförs så vägledande myndigheter kan ta fram tydliga och användbara vägledningar på kort tid.

Redan i nuläget finns ett stort behov av vägledning, exempelvis gällande vad som är en representativ övervakningsstation, var gränsen går för försämring och vad som är försumbart.

### Information

Utredningen är omfattande och förslagen kommer att påverka myndighetens arbete och länet. Länsstyrelsen har inte haft möjlighet att analysera alla förslag om förändringar i lagstiftningen och hur de i tillräcklig grad uppnår syftet att förenkla och förbättra hur vattenfrågorna hanteras samt om övriga effekter och konsekvenser som förslagen kan få är tillräckliga. Länsstyrelsen avstår därför ifrån att lämna synpunkter på utredningens förslag utöver det som framkommer i detta yttrande.

### De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Johan Sterte med enhetschef Anna Onsten-Molander som föredragande. I yttrandet har även länsråd Ulrica Gradin och jurist Gulli Altun medverkat.